VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

HE 10/20220 Sote-uudistuksen täydennys

Sosiaali- ja terveysvaliokunta 22.2.2022
Hallitusneuvos Auli Valli-Lintu

Sote-uudistus

HE sote täydennys - asiat

1. Tukipalvelujen myyntiä koskeva sääntely
2. Ympäristöterveydenhuollon siirtomahdollisuutta koskevien säännösviittauksien tarkentaminen mm. kunnaneläinlääkärin osalta (MMM, STM)
3. Hyvinvointialueilla oikeus saada henkilötietoja koskevat sopimukset, jotta hoidon jatkuvuus ja sopimuksiin liittyvät maksut voidaan maksaa ajallaan
4. Neuvottelukuntien toimikausi asetuksenvaraiseksi (VM,STM,SM)
5. Asiakirjojen siirto koskisi myös pelastustoimen asiakirjoja ja valtionavustuksen takaisinperinnän luopumissäännös myös irtainta omaisuutta (SM) sekä säädettäisiin tarkemmin siirrettävien asiakirjojen aikarajauksesta
6. Yta-sopimuksen sääntelyn täydentämisellä TKKIO strategisella suunnitelmalla ja toteuttamisella
7. Terveydenhuoltolain ensihoitokeskuksien lääkärihelikopteritoimintaa koskevia velvoitteita koskevaan sääntelyyn ehdotetaan täsmennyksiä.
8. Rahoituslain täydennykset- nettoperusteisuus uusissa/laajenevissa tehtävissä (VM)
9. Tekninen muutos (kunta-hyvinvointialue) perintö- ja lahjaverolakiin (VM) sekä kuolemansyyn tutkimuksia koskeva laki

Tukipalvelujen myynti

- Säännös mahdollistasi kunnan tukipalvelujen myynnin hyvinvointialueella vuoden 2023 aikana, jos
  - kunta myynyt palveluja soten ja pelan käyttöön ennen 2023 myynti alittaa EU kynnysarvot
    - Vuonna 2022 215 000 euroa/hankinta
    - Hankintadirektiivin mukaisista eurorajoista ei voi hakea poikkeusta notifikaatiomenettelyllä, joka koskee vain EU-valtiontukikysymyksiä
- Säännös koskee myös tilanteita, joissa sairaanhoitopiiri tai erityishuoltopiri ennen niiden siirtymistä hyvinvointialueelle on tuottanut tukipalveluita kunnalle tai vapaaehtoiselle kuntayhtymälle
- Myynti on hinnoiteltava markkinaehtoisesti sekä eriytettävä kirjanpidossa
- Henkilöstöön sovelletaan liikkeenluovutussäännöstä sopimuksen päätyttyä

Hyvinvointialueen tiedonsaantioikeus

- Hyvinvointialueella ei voimaanpanolain perusteella ole oikeutta saada potilas- ja asiakastietoja

- Ehdotetaan, että tiedonsaantioikeutta laajennetaan siltä osin, kuin hyvinvointialueilla on välttämätöntä saada asiakkaan hoidon ja palvelujen jatkuvuuden sekä sopimuksiin liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi soten asiakas- ja potilastietoja

Neuvottelukunnat

- Hyvinvointialuelaissa, sote-järjestämislaissa ja pela-järjestämislaissa on kussakin säännökset valtioneuvoston asettamasta neuvottelukunnasta.
- Neuvottelukuntien toimikausi on laissa määritelty (4 vuotta)
  - Tarkoitus on, että neuvottelukuntien toimikausi on sidottu aluevaalikauteen.
- Säännösten sanamuoto ei mahdollista ensimmäisen vaalikauden osalta tarvittavaa lyhyempää toimikautta.
- Ehdotetaan ko. pykäliä muutettavaksi siten, että toimikautta koskevat säännökset otetaan kokonaan pois pykälästä ja lisätään toimikaudesta säätäminen asetuksenantovaltuuteen.

Ympäristöterveydenhuolto

- Voimaanpanolain 65 §:n perusteella hyvinvointialue voi ottaa hoidettavakseen ympäristöterveydenhuollon tehtävät kuntien kanssa tehtävän sopimuksen perusteella, jos lain kriteerit täyttyvät
- MMM: Säännöstä tulee täydentää EU-lainsäädäntöviittauksin sekä selkeyttämällä, että mitä säädetään kunnaneläinlääkärin tehtävistä sovelletaan myös hyvinvointialueen virassa toimivaan eläinlääkäriin (mm. oikeutta periä maksuja sekä valtion rahoitusta toimintaan)
- Ehdotuksessa on kyse vain teknisluonteisesta täydennyksestä

Ensihoitokeskusten lääkärihelikopteritoiminta

- Terveydenhuoltolain 46 §:n sääntelyä erityisvastuualueiden, jatkossa yhteistyöalueiden, ensihoitokeskuksista ei ole aiemmin muutettu/esitetty muutettavaksi (HE 56/2021 vp) osana substanssilakien sote-yhteensovitusta
- Pykälän lääkärihelikopteritoimintaa koskeva sääntely saatetaan sisällöllisesti vastaamaan nykytilaa, jossa lääkärihelikopteritoiminnasta (kuljetuksista) vastaa nykyisin valtionyhtiö FinnHEMS Oy
- Ensihoitokeskusten tehtävänä olisi vastata lääkärihelikoptereiden lääketieteellisestä toiminnasta (lääkäriresurssi) yhteistyöalueella ja sovittaa toiminta yhteen muiden ensihoitokeskusten kanssa valtakunnallisesti yhtenäiseksi kokonaisuudeksi
- Esitys säilyttää nykytilan eikä vaikuta mitenkään FinnHEMSin tukikohtapäätöksiin

Asiakirjojen siirto ja valtionavustuksien takaisinperintä

- Ehdotetaan lisättäväksi voimaanpanolain säännökseen pelastustoimen asiakirjat sekä täsmennettäväksi, ettei arkistoituja asiakirjoja siirretä.
  - Pelastustoimen asiakirjat alueuudistuksesta lukien

- Ehdotetaan, että valtionavustuksien takaisinperinnästä luopumissäännös koskisi myös pelastustoimen irtainta omaisuutta

Hyvinvointialueiden rahoituslaki

- Lain 9 §:ään ehdotetaan selvennettävän, että hyvinvointialueiden tehtävämuutokset huomioidaan valtion rahoituksessa lain 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla nettomenoperusteisesti. Tehtävämuutosten arvioinnissa otetaan siis huomioon vaikutukset hyvinvointialueiden tuloihin.
- Alueiden rahoitus määräytyy nettomenoperusteisesti ja uusia tehtäviä on perusteltua arvioida samalla tavoin kuin olemassa olevia. Tämä on perusteltua myös rahoituksen kannustinvaikutusten kannalta.
- Lisäksi lain 34 §:n 1 momentissa korvattaisiin vuoden 2022 talousarviotietojen tietolähteenä Valtiokonttori Tilastokeskuksella. Nämä tiedot on alun perinkin ollut tarkoitus saada Tilastokeskukselta, eli säännökseen on jäänyt virhe.